

Emilia Hämäläinen

25.11.2025

THL/5068/4.00.00/2025

Oikeusministeriö

Lausunto on valmisteltu lausuntopalvelu.fi:ssä

Viite: Lausuntopyyntöne nuorisorangaistussääntelyn kehittämistä koskevasta työryhmämietinnöstä 22.10.2025 VN/27263/2023

Nuorisorangaistussääntelyn kehittämistä koskevasta työryhmämietinnöstä

Oikeusministeriö pyytää lausuntoja nuorisorangaistussääntelyn kehittämistä koskevasta työryhmämietinnöstä.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan nuorisorangaistussääntelyä kehitetään siten, että teon vakavuus korostuu nykyistä paremmin, esimerkiksi tuomalla sen piiriin yhdyskuntapalvelun elementtejä ja lisäämällä sen käyttöä.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kannattaa nuorisorangaistuksen käytön laajentamista, mutta esittää kuitenkin seuraavia huomioita mietintöön liittyen.

Kuten mietinnössä todetaan, lapsia ja nuoria koskevan erityissääntelyn keskeisenä sisältönä tulee olla asian viivytyksetön käsittelyminen, lapsen oikeuksien huomioiminen asian käsittelyn kaikissa vaiheissa ja asioiden selvittäminen lapsen ja nuoren ikätasoisella tavalla. Prosessien kestäessä liian pitkään hämärtyy nuorelle teon ja rangaistuksen välinen syy-seuraussuhde ja tämä on omiaan heikentämään rangaistuksen vaikuttavuutta tulevien rikosten ennaltaehkäisevänä elementtinä.

Työryhmän olisi ollut syytä huomioida YK:n lapsen oikeuksien komitean yleiskommentti 24(2019) lapsen oikeuksista rikosoikeusjärjestelmästä. Siinä esimerkiksi kehoitetaan huomioimaan lapsen läheisverkoston merkitys lapsen rikoksettoman elämän tukemisessa.

Emilia Hämäläinen

25.11.2025

THL/5068/4.00.00/2025

Lisäksi THL nostaa koulunkäynnin ja opiskelun merkityksen liittyen nuorisorangaistukseen ja siihen liittyviin lainsäädäntömuutoksiin. Koulunkäyntiä ja opiskelun tukemista on käsitelty mietinnössä hyvin ohuelti. Itse säännösehdoituksissa tämä näkyy ainoastaan laissa yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta 64 §:n kohdassa ”sekä tarvittaessa opiskeluun ja kouluttautumiseen ohjaamista”. THL ehdottaa sanan *tarvittaessa* poistettavaksi.

Oppivelvollisuuslain 2 § 5 momentin mukaan ”Oppivelvollisuus päättyy, kun oppivelvollinen täyttää 18 vuotta”. Ehdotettu ja voimassa oleva nuorisorangaistuksen sääntely koskettaa 15–17-vuotiaita nuoria, jotka siis kaikki ovat oppivelvollisia. THL katsoo, että sääntelyssä tulisi vahvemmin näkyä tuki opintojen suorittamiseen. Kirjoitettaessa perusteluosiota on huomioitava laajemmin opiskelun ja koulunkäynnin merkitys.

Pääjohtajan sijainen,
hallinto- ja talousjohtaja

Mia Nykopp

Johtaja

Anneli Pouta

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 2 pages before this page
Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende